

บันทึก

เรื่อง การดำเนินคดีกับผู้ขับขี่รถโดยสารซึ่งเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๕๐๔ (๕)/๓๗๓๖ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เนื่องจากการประชุมของ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหการแพร่ระบาดของแอมเฟตามีน เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ ที่ ประชุมคณะอนุกรรมการฯได้มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ส.หาหรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการ ลงโทษผู้ขับขี่รถโดยสารซึ่งเสพวัตถุออกฤทธิ์ในกลุ่มแอมเฟตามีนเนื่องจากการกระทำความผิดกล่าว ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายสามฉบับ คือ

๑. มาตรา ๖๒ ตี แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทพ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒^๑ เว้นแต่การเสพตามคำสั่งของผู้ ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบการโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมเพื่อ ประโยชน์ในการรักษาพยาบาลผู้นั้น ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษตามมาตรา ๑๐๖ ตี แห่ง พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ คือต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

๒. มาตรา ๔๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ขับขี่เสพ หรือรับเข้าร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทกลุ่มแอมเฟตามีนหรือ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอย่างอื่นที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษตามมาตรา ๑๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ คือต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ ใบอนุญาตขับขี่มีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ และถ้าการกระทำ ดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายต้องระวางโทษหนักขึ้น

๓. มาตรา ๑๐๒ (๓ ตี) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกพ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมาย ว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษตามมาตรา ๑๒๗ ทวิ แห่ง

^๑แอมเฟตามีนเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๐) เรื่อง ระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบกพ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ คือต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

สำนักงาน ป.ป.ส.จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า

๑. ในกรณีที่ผู้ขับซึ่รถโดยสารเสฟว้ตล่อกฤทธึ้ในลุ่่มแอมเฟตามึนซึ่งจะมีความผิดตามกฎหมายทั้งสามฉบับดังกล่าว ถ้าเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เปรียบเทียบปรับตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้แล้วจะสามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดกฎหมายอีกสองฉบับได้หรือไม่

๒. เนื่องจากกฎหมายทั้งสามฉบับกำหนดโทษไว้ต่างกัน โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มีโทษปรับสถานเดียว เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจพบผู้ขับซึ่รถโดยสารเสฟว้ตล่อกฤทธึ้ในลุ่่มแอมเฟตามึน จะเปรียบเทียบปรับเพื่อให้คดีอาญาเลิกกันได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนกรมตำรวจและผู้แทนกรมการขนส่งทางบกแล้ว เห็นว่า ผู้ขับซึ่รถโดยสารซึ่งเสฟว้ตล่อกฤทธึ้ในลุ่่มแอมเฟตามึนจะมีความผิดตามกฎหมายสามฉบับ คือ

๑. มีความผิดตามมาตรา ๖๒ ตรี^๒ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทตามมาตรา ๑๐๖ ตรี^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ความผิดนี้เปรียบเทียบไม่ได้^๔

๒. มีความผิดตามมาตรา ๔๓ ทวิ^๕ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้

^๒มาตรา ๖๒ ตรี ห้ามมิให้ผู้ใดเสฟว้ตล่อกฤทธึ้ในประเภท ๒ เว้นแต่การเสฟตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมเพื่อประโยชน์ในการรักษาพยาบาลผู้นั้น

^๓มาตรา ๑๐๖ ตรี ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ ทวิ หรือมาตรา ๖๒ ตรีต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

^๔มาตรา ๑๑๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการมีอำนาจเปรียบเทียบได้

^๕มาตรา ๔๓ ทวิ ห้ามมิให้ผู้ขับซึ่เสฟหรือรับเข้าร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทลุ่่มแอมเฟตามึน หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอย่างอื่นที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ใบอนุญาตขับขี่ที่มีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ และถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษหนักขึ้นทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๕๗ ทวิ^๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ความผิดนี้เปรียบเทียบไม่ได้^๗

๓. มีความผิดตามมาตรา ๑๐๒ (๓ ตรี)^๘ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตามมาตรา ๑๒๗ ทวิ^๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ความผิดนี้เปรียบเทียบได้^{๑๐}

ตามปัญหาที่สำนักงาน ป.ป.ส.หรือทั้งสองประการซึ่งสรุปได้ว่า ในกรณีของผู้ขับขี่รถโดยสารสาธารณะที่ออกฤทธิ์ในกลุ่มแอลกอฮอล์ซึ่งจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ถ้าเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เปรียบเทียบตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้แล้ว จะสามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำ

^๖มาตรา ๑๕๗ ทวิ ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ที่มีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่และถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

^๗มาตรา ๑๔๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความผิดที่กำหนดโทษไว้ในมาตรา ๑๕๗ ทวิ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๐ ทวิ ให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจทำการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจเปรียบเทียบหรือว่ากล่าวตักเตือนได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘มาตรา ๑๐๒ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓ ตรี) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

^๙มาตรา ๑๒๗ ทวิ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๒ (๓) (๓ ทวิ) หรือ (๓ ตรี) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

^{๑๐}มาตรา ๑๖๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระ ค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

ผิดตามกฎหมายอีกสองฉบับได้หรือไม่ หรือเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจพบผู้ขับซัดโดยสารเสพติด ออกฤทธิ์ในกลุ่มแอมเฟตามีนจะเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้คดีอาญาเลิกกันได้หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) เห็นว่า โดยที่การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวแต่เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท มาตรา ๙๐^{๑๑} แห่งประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติให้ใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด ซึ่งในกรณีนี้ผู้กระทำความผิดต้องถูกลงโทษตามมาตรา ๑๐๖ ตรี แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดและเป็นการเปรียบเทียบไม่ได้ ดังนั้น ตามปัญหาที่หารือเมื่อเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจทำการเปรียบเทียบผู้ขับซัดโดยสารซึ่งเสพติดออกฤทธิ์ในกลุ่มแอมเฟตามีนตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นกฎหมายบทที่มีโทษเบาที่สุด จึงไม่มีผลให้คดีอาญาในความผิดตามมาตรา ๖๒ ตรี แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทฯ และคดีอาญาในความผิดตามมาตรา ๔๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบกฯอันเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักกว่าความผิดตามมาตรา ๑๐๒ (๓ ตรี) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯเล็กน้อยตามมาตรา ๓๗^{๑๒} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและโดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดตามมาตรา ๖๒ ตรี ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๑๐๖ ตรี แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทฯ และความผิดตามมาตรา ๔๓ ทวิ ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๑๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบกฯ เป็นความผิดที่เปรียบเทียบไม่ได้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทฯและพระราชบัญญัติจราจรทางบกฯ จึงไม่ระงับไปตามมาตรา ๓๙ (๓)^{๑๓} แห่งประมวลกฎหมาย

^{๑๑}มาตรา ๙๐ เมื่อการกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด

^{๑๒}มาตรา ๓๗ คดีอาญาเลิกกันได้ดังต่อไปนี้

(๑) ในคดีที่มีโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูงสำหรับความผิดนั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา

(๒) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีอื่นที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือความผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งมีโทษปรับอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทเมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว

(๓) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ซึ่งเกิดในกรุงเทพมหานคร เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่นายตำรวจประจำท้องที่ตั้งแต่ตำแหน่งสารวัตรขึ้นไปหรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้ทำการในตำแหน่งนั้นๆ ได้เปรียบเทียบแล้ว

(๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

^{๑๓}มาตรา ๓๙ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปดังต่อไปนี้

(๑) โดยความตายของผู้กระทำความผิด

วิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น จึงอาจดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่
ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกได้

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๓๖

(๒) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกันโดย
ถูกต้องตามกฎหมาย

(๓) เมื่อคดีเลิกกันตามมาตรา ๓๗

(๔) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง

(๕) เมื่อมีกฎหมายออกใช้ภายหลังการกระทำผิดยกเลิกความผิดเช่นนั้น

(๖) เมื่อคดีขาดอายุความ

(๗) เมื่อมีกฎหมายยกเว้นโทษ